

Actualitat religiosa digital a l'aula

Com utilitzar els continguts d'actualitat religiosa a la xarxa a la matèria de religió.

Eloi Aran

"CatReligió a l'Aula" és una proposta educativa realitzada des el portal d'actualitat religiosa www.catalunyareligio.cat per tal d'oferir els seus continguts com un recurs pedagògic al professorat de religió catòlica. Aquesta proposta s'emmarca dins l'actual marc de competències acadèmiques referents a la matèria de religió continguts en la Llei Orgànica de l'Educació, 2/2006 de 3 de maig, en la Disposició Addicional Segon, relacionant-les amb els continguts generats o agrupats al portal citat.

Resum

El programa educatiu 1x1, l'ús de les TIC a l'aula o l'aprenentatge basat en el e-learning han revolucionat el món educatiu al pas que la mateixa societat ha anat esdevenint una "societat 2.0". Des del camp de la informació religiosa hem pres consciència d'aquest fet i hem creat el portal d'actualitat religiosa CatalunyaReligió, que des del setembre de 2009 funciona satisfactòriament. Ara oferim una nova eina per col·laborar en la tasca educativa, conscients que els continguts del portal poden ser d'utilitat a les aules dels centres educatius en la matèria de religió catòlica.

L'aposta del portal CatalunyaReligió se centra en oferir a les editorials educatives la indexació pedagògica adequada i adaptada als continguts curriculars de la matèria de religió segons la normativa vigent.

CatalunyaReligió és una iniciativa de l'Associació **Cercle d'Estudis Conciliars** i té el suport de Claretians de Catalunya, Fundació Blanquerna, Maristes Catalunya, Vedruna Catalunya, Companyia de Jesús a Catalunya, Escola Pia de Catalunya, Abadia de Montserrat, Sant Joan de Déu, La Salle Catalunya, Salesians, Framenors Caputxins de Catalunya, Franciscans de Catalunya, Unió de Religiosos de Catalunya, Fundació Pere Tarrés, Justícia i Pau, Fundació Joan Maragall, Grup de Treball Estable de Religions.

Index

Objectius de la proposta.....	3
Relació de la proposta amb les competències bàsiques.....	4
Estudi i relació entre els continguts de la religió a l'ESO i els continguts del portal CatalunyaReligió.....	23
Redactor de la proposta.....	41

Objectius de la proposta

Els objectius del projecte són els següents:

1. Oferir continguts pedagògics en la matèria de religió d'interès per als alumnes, al professorat, els centres educatius, les editorials i tota la comunitat educativa.
2. Presentar els continguts del portal web d'actualitat religiosa a Catalunya, www.catalunyareligio.cat, com a eina educativa. Tant pel que fa a les notícies, com els articles d'opinió o els recursos.
3. Dotar al professorat d'una eina pedagògica eficient que enriqueixi l'activitat a l'aula de forma que la matèria de religió resulti suggerent i motivadora de cara a l'alumnat.
4. Facilitar una indexació dels continguts del portal de tal forma que hi hagi un accés ràpid i fàcil per part del professorat de la matèria de religió.
5. Relacionar els continguts del portal amb les competències bàsiques i, especialment, amb el tractament de la comunicació i la competència digital.
6. Donar a conèixer la tasca del portal d'actualitat religiosa CatalunyaReligió a la comunitat educativa del territori.

Relació de la proposta amb les competències bàsiques

Les Competències Bàsiques i la relació amb la matèria de Religió.

L'ensenyament de la Religió catòlica a l'escola s'até a la finalitat pròpia d'aquesta, que és la formació plena de l'alumnat mitjançant els sistemes propis d'aprenentatge que es concreten en el currículum i el seu desenvolupament. L'ensenyament religiós contribueix a la qualitat de l'educació que preconitza la LOE des de la proposta i desenvolupament d'uns coneixements, valors i actituds que conformen el seu propi currículum. Ho fa desenvolupant especialment la dimensió i capacitat transcendent de l'alumnat, facilitant-li una proposta de sentit últim per a la seva vida i il·luminant el fonament d'aquells valors comuns i propis d'aquest ensenyament que fan possible una convivència lliure, pacífica i solidària.

Les propostes de l'ensenyament religiós catòlic constitueixen en si mateixes una cosmovisió del món, de la vida i de l'ésser humà que fan possible la formació integral. Tot això es realitza mitjançant la presentació sistemàtica, orgànica i científica del missatge, vida i persona de Jesucrist, present en la seva Església, avalada per l'Esclatúra, per la Tradició i el Magisteri de l'Església, transmesa a través de l'acció educativa del professor amb la seva preparació científico-tècnica i el seu testimoni cristià.

Les aportacions d'aquest ensenyament conformen una manera de ser i de viure en el món, de tal manera que els principis, valors i actituds que genera ajuden a l'alumnat a situar-se lúcidament davant la tradició cultural, a conèixer i oferir els elements bàsics del cristianisme generadors de cultura i, per tant, a inserir-se cooperativament i crítica en la societat. Les seves propostes són qualitativament transcendents i vives, realitzades en la persona del mateix Jesucrist, per això pot donar i de fet dona resposta al sentit últim de la vida.

Amb tot, les competències bàsiques, com són les interpersonals, interculturals, socials i cíviques i la comunicació lingüística adquireixen en aquesta matèria elements bàsics per a la seva adquisició al llarg de l'ensenyament obligatori. Tota persona té necessitat d'una base sòlida sobre la qual construir l'existència personal i social. Els adolescents i joves es plantegen interrogants profunds sobre el sentit de la seva existència que exigeixen una resposta, alhora que transcendent, de caràcter universal i estable. Cal tenir en compte que en aquestes edats es desenvolupa la raó formal, i la seva capacitat d'abstracció i generalització de conceptes. És capaç d'analitzar i sintetitzar elements diferents i plurals, induir i aplicar símbols i signes a la seva pròpia vida i a la realitat circumdant. És precisament en aquesta etapa en què certa inquietud vital sorgeix i comença a plantejar-se els perquè de l'existència i especialment la seva actitud personal davant del fet religiós en relació a la vida personal i social.

Les seves preguntes vitals i la seva inseguretats estan demandant models de vida autèntics en el procés de maduració de la seva personalitat. L'ensenyament religiós catòlic insistirà en la proposta explícita de la persona de Jesucrist, els principis que d'Ell dimanen, els valors que genera i les actituds que brollen a fi que els alumnes reflexionin seriosament sobre la conducta personal i social. Això exigeix una informació sòlida sobre el fet religiós i, en concret, pel que fa referència a aquesta assignatura, una exhaustiva presentació del fet religiós conformat en la religió catòlica.

La formació religiosa es desenvolupa a l'escola en un diàleg autèntic amb la realitat cultural, informant sobre la relació i influx mutus entre la cultura occidental i el fet religiós cristià; entrant en diàleg fecund i responsable amb aquesta cultura -composta per idees, principis, valors, modes de vida- a la llum de l'Evangelí, que en la seva perenne actualitat il·lumina el més profund de l'ésser humà i projecta una visió lliure i valorativa davant de la realitat cultural. Si bé l'ensenyament religiós és present i ajuda la conformació de les competències fixades en els Reials Decrets d'ensenyaments mínims, tenint en compte que les competències bàsiques són "aquelles que sustenten la realització personal, la inclusió social i la ciutadania activa," algunes d'elles tenen una especial relació amb l'acció educativa de la religió catòlica, i fins i tot, podria afirmar-se que d'altres, si es prescindeix de la realitat religiosa, mancarien d'elements importants per a la seva adquisició i desenvolupament.

1. Competència comunicativa lingüística i audiovisual

Definició

La competència lingüística i audiovisual és saber comunicar oralment (conversar, escoltar i expressar-se) per escrit i amb els llenguatges audiovisuals, fent servir el propi cos i les tecnologies de la comunicació (anomenada competència digital), amb gestió de la diversitat de llengües, amb l'ús adequat de diferents suports i tipus de text i amb adequació a les diferents funcions.

La competència comunicativa lingüística és a la base de tots els aprenentatges i, per tant, el seu desenvolupament és responsabilitat de totes les àrees i matèries del currículum, ja que en totes elles s'han d'utilitzar els llenguatges com a instruments de comunicació per fer possible l'accés i gestió de la informació, la construcció i comunicació dels coneixements, la representació, interpretació i comprensió de la realitat, i l'organització i autoregulació del pensament, les emocions i la conducta.

Cal una atenció molt focalitzada en com utilitzen aquesta competència en les diverses activitats escolars de totes i cadascuna de les àrees curriculars. Cal que en tots aquests àmbits es trobin solucions creatives que ajudin a superar tota mena d'estereotips i a prendre actituds crítiques davant dels continguts de risc que denigren les persones per diferents motius o que l'associen a imatges tòpiques que es converteixen en vehicle de segregació o desigualtat, així com els continguts violents que representen accions d'agressió directa o indirecta a la integritat de les persones. Només així els nois i les noies esdevindran progressivament competents en l'expressió i comprensió dels missatges, tant orals com escrits, visuals o corporals.

D'una manera general els coneixements, les habilitats i les actituds propis d'aquesta competència han de permetre interactuar i dialogar amb altres persones de manera adequada i apropar-se a altres cultures; expressar observacions, explicacions, opinions, pensaments, emocions, vivències i argumentacions; gaudir escoltant, observant, llegint o expressant-se utilitzant recursos lingüístics i no lingüístics; aprofundir en la interpretació i comprensió de la realitat que ens envolta i el món.

D'aquesta manera es potencia el desenvolupament de l'autoestima i confiança en si mateix per esdevenir un ciutadà o ciutadana responsables que estiguin preparats per aprendre al llarg de tota la vida.

La competència comunicativa també és imprescindible per adoptar decisions i cohesionar els grups humans; acceptar i realitzar crítiques constructives; posar-se en el lloc d'altri de manera empàtica; respectar opinions diferents a les pròpies amb sensibilitat i esperit crític; desenvolupar l'autoestima i la confiança en un mateix o mateixa; treballar en grup de manera cooperativa. Comunicar-se i conversar són accions que suposen habilitats per a establir vincles i relacions constructives amb les altres persones i amb l'entorn, i apropar-se a noves cultures, que adquireixen consideració i respecte en la mesura en què es coneixen. Per això, la competència de comunicació lingüística està present en la capacitat efectiva de conviure i de resoldre conflictes.

Relació amb la matèria de religió

L'ensenyament religiós catòlic a l'escola utilitza el llenguatge acadèmic, aquells llenguatges que conformen la cultura que es transmet a la matèria de religió, i els llenguatges del propi ensenyament religiós. El diàleg de la fe amb la cultura contribueix a la competència en comunicació lingüística, en la mesura que exigeix exercitar-se en l'escolta de la paraula de Déu, l'exposició dels seus continguts i aplicació a la cultura i a les diferents formes de vida social, així com a l'argumentació adequada a aquesta edat i sempre present en l'ensenyament religiós.

D'altra banda, és propi de l'ensenyament religiós catòlic la utilització dels diversos llenguatges i formes de comunicació que Déu ha utilitzat en la seva revelació a l'ésser humà. La seva revelació és rica en distints llenguatges. Així, el llenguatge bíblic i la seva riquesa d'expressió i simbologia; el llenguatge doctrinal i la seva precisió conceptual, analítica i argumental; el llenguatge litúrgic i la seva proximitat al llenguatge dels símbols del poble cristià; el llenguatge, finalment, testimonial que fa possible la transmissió vital d'allò que es creu.

Així mateix, l'ensenyament religiós catòlic en l'exercici d'aprenentatge del missatge cristià capacita i permet a l'alumnat expressar pensaments, conviccions, vivències i opinions i acostumar-se al discurs coherent i estructurat de la fe cristiana. Tot això és imprescindible per a la comprensió del llenguatge a totes les llengües de la cultura occidental.

L'ensenyament religiós fa possible una veritable comunicació lingüística, en utilitzar els diferents llenguatges en la seva expressió verbal o escrita, explícits i implícits en fonts diverses. Finalment, l'anàlisi de fets socials que es presenta en la classe de Religió, com elements motivadors de la realitat evangèlica, possibiliten l'enriquiment del vocabulari.

Relació amb els continguts d'actualitat religiosa digital

- Els continguts del portal CatalunyaReligió ofereixen abastament diversos tipus de formats lingüístics i audiovisuals, ja sigui en una redacció de format periodístic o bé articles de fons, articles d'opinió o entrevistes i documentals registrats en audiovisuals.
- El coneixement i treball d'aquests suports per la comunicació augmenten la capacitat expressiva dels alumnes així com faciliten la comprensió dels diferents estils lingüístics que podem trobar en textos sagrats, especialment en la Bíblia.

2. Competència artística i cultural

Definició

La competència artística i cultural és un complement necessari de la competència comunicativa i com a tal, cabdal per al desenvolupament de la ciutadania, crítica i solidària, de la nova societat del segle XXI.

Aquesta competència suposa conèixer, comprendre, apreciar i valorar críticament diferents manifestacions culturals i artístiques, tradicionals o no, utilitzar-les com a font d'enriquiment i gaudi i considerar-les com a part del patrimoni dels pobles. A més, és saber crear amb paraules, amb el propi cos, amb tota mena de materials, suports i eines tecnològiques, tant individualment com col·lectiva les representacions i anàlisi de la realitat que facilitin l'actuació de la persona per viure i conviure en societat. Tot i que es pot relacionar especialment amb àrees i de l'educació artística, d'alguns camps de les ciències socials o la literatura, és una competència interdisciplinària que cal tenir en compte i desenvolupar en les activitats de totes les àrees i en la vida del centre escolar.

Apreciar el fet cultural en general, i el fet artístic en particular, porta implícit disposar d'aquells coneixements, procediments i actituds que permeten accedir a les seves diferents manifestacions, així com capacitats cognitives, perceptives i comunicatives, sensibilitat i sentit estètic per a poder comprendre-les, valorar-les, emocionar-se i gaudir-les.

Aquesta competència implica posar en joc habilitats de pensament divergent i convergent, ja que comporta elaborar idees i regular sentiments propis i aliens; trobar fonts, formes i vies de comprensió i expressió; planificar, avaluar i ajustar els processos creatius necessaris per aconseguir uns resultats, ja sigui en l'àmbit personal com en l'acadèmic. Es tracta, per tant, d'una competència que facilita tant expressar-se i comunicar-se com percebre, representar, comprendre i enriquir-se amb diferents realitats i produccions del món de l'art i de la cultura considerat en el sentit més ampli del terme.

En síntesi, el conjunt de destreses que configuren aquesta competència es refereix a: l'ús d'aquells recursos de l'expressió i representació que faciliten la realització de les creacions individuals i socials; el coneixement bàsic de les diverses manifestacions culturals i artístiques i l'habilitat per apreciar i gaudir amb l'art i d'altres manifestacions culturals; l'aplicació d'habilitats de pensament divergent i de treball col·laboratiu; una actitud oberta, respectuosa i crítica cap a la diversitat d'expressions artístiques i culturals; el desig i voluntat de cultivar la pròpia capacitat estètica i creadora; i, finalment, un interès per participar en la vida cultural i per contribuir a la conservació del patrimoni cultural i artístic, tant de la pròpia comunitat, com de les altres comunitats i cultures, de manera especial aquelles a les quals pertanyen persones de l'entorn del centre educatiu.

Relació amb la matèria de religió

La contribució a la competència cultural i artística es relaciona amb els seus aspectes de coneixement i valoració de tota l'expressió artística, plàstica, històrica, simbòlica, lingüística, de costums, ritus, festes, valors i maneres de vida impregnades pel cristianisme des del seu origen i el seu desenvolupament actual, com a manifestació del fet religiós. L'alumnat també coneixerà i podrà comprendre i assumir els valors que comporta el coneixement del fet religiós en la seva expressió artística, cultural i estètica,

teològica i vivencial La cultura i la història europea occidental, i la història i cultura del nostre país, podran ser compreses i assumides tenint en compte el fet religiós present sempre en la història cultural dels pobles i, en concret, en els pobles d'Espanya. És conegut per tots que la maduració de la personalitat humana es realitza dins de la tradició cultural, on creix i se sustenta. Aquesta maduració es realitza en un món cada vegada més complex i de major contrast cultural i de presència, respecte i diàleg de cultures.

La Religió i Moral Catòlica presenta l'esdeveniment cristià en diàleg amb la cultura, incorporant orgànicament el saber de la fe al conjunt dels altres sabers. Amb això els/les alumnes adquireixen una valoració crítica de la cultura a la llum de l'Evangeli, motivant alhora l'apreci per la pròpia cultura i l'estima adequada per altres tradicions culturals i religioses. D'altra banda, en el currículum de Religió catòlica hi són presents també els elements essencials que defineixen les grans religions de la humanitat.

L'ensenyament religiós catòlic tan aporta a la competència cultural i artística uns coneixements de l'art i cultura amb referència religiosa i unes destreses, com també el sentit i profunditat de la seva presència que remet a una manera concreta de veure la vida, d'expressar-la i de viure des de l'aportació cristiana a la cultura. Fent això contribueix activament a la conservació del patrimoni cultural i artístic, tant de la pròpia comunitat com d'altres comunitats.

És competència també del professor/a de Religió evangelitzar la cultura, generar cultura, treballar al servei de la realització de la humanitat segons la veritat de l'ésser humà. Això és possible mitjançant una pertinença determinant: la pertinença a Jesucrist, el Senyor, viscuda en el present a través de la pertinença a l'Església.

Relació amb els continguts d'actualitat religiosa digital

- La realitat de l'expressió artística del fet religiós a Catalunya queda condensat i recollit en diverses seccions del portal CatalunyaReligió, ja sigui en diferents notícies que tracten el tema del patrimoni cultural i artístic eclesial com el fet estètic de les celebracions de les diferents religions que cohabituen en el territori.
- El portal compta també amb un blog especialitzat en arquitectura religiosa contemporània, així com diferents recursos pastorals que ofereixen aproximacions artístiques al fet religiós, com ara les seccions del prega-rock i les vinyetes dominicals que s'ofereixen des del portal pregaria.cat
- Per altra banda, el portal ofereix tota l'actualitat referent al diàleg fe-cultura que s'esdevé a Catalunya, tenint en compte els espais i institucions que duen a terme aquesta tasca, des de l'activitat que es desenvolupa a la Fundació Joan Maragall fins a les activitats realitzades a l'Espai Von Balthasar (al CCU, Centre Edith Stein).

3. Tractament de la informació i competència digital

Definició

La competència en el tractament de la informació incorpora diferents habilitats, que van des de l'accés a la informació fins a la seva transmissió, tot usant distints suports, incloent-hi la utilització de les tecnologies de la informació i la comunicació com element essencial per informar-se, aprendre i comunicar-se. Per això és una competència transversal que cal atendre i particularitzar en cadascuna de les àrees curriculars. No hi ha un tractament de la informació al marge dels continguts específics de les àrees i, per contra, el desenvolupament realitzat en una àrea pot ser transferit a les altres, si el professorat fa activitats explícites de transferència. També cal tenir present que hi ha factors personals (estils d'aprenentatge) i socioculturals que poden determinar la manera d'accedir i processar la informació i que, per tant, el professorat haurà de ser sensible a la diversitat de maneres de fer amb què es pot trobar. A més, la comunicació d'aquesta diversitat pot donar pistes a altres nois i noies de com procedir en el desenvolupament d'aquesta competència.

No solament cal respectar aquesta diversitat, sinó que pot ser una eina eficaç d'aprenentatge. Aquesta competència es desenvolupa en la cerca, captació, selecció, registre i processament de la informació, amb l'ús de tècniques i estratègies diverses segons la font i els suports que s'utilitzin (oral, imprès, audiovisual, digital). Requereix el domini de llenguatges específics bàsics (textual, numèric, icònic, visual, gràfic i sonor) i de les seves pautes de decodificació i transferència, així com l'aplicació en distintes situacions i contextos del coneixement dels diferents tipus d'informació, les seves fonts, possibilitats i localització, i dels llenguatges i suports més freqüents en què sol expressar-se aquest coneixement.

Transformar la informació en coneixement exigeix el domini de les destreses relacionades amb el raonament per organitzar-la, relacionar-la, analitzar-la, sintetitzar-la i fer inferències i deduccions de distint nivell de complexitat; en definitiva, comprendre-la i integrar-la en els esquemes previs de coneixement. Significa, així mateix, comunicar la informació i els coneixements adquirits emprant, de manera creativa, recursos expressius que incorporin, no solament diferents llenguatges i tècniques específiques, sinó també les possibilitats que ofereixen les tecnologies de la informació i la comunicació.

L'ús reflexiu i competent d'aquestes tecnologies és clau en el desenvolupament de totes les competències, però en l'àmbit del tractament de la informació té una especial rellevància ja que ajuda a extreure el màxim rendiment a partir de la comprensió de la naturalesa i manera d'operar dels sistemes tecnològics, i de l'efecte que aquests canvis tenen en el món personal i socio-laboral (tenir una actitud crítica i reflexiva davant de la ideologia que transmeten i que condiciona la vida individual i social). Aquesta competència, que anomenem digital, també suposa emprar les TIC com a eina en l'ús de models de processos: matemàtics, físics, socials, econòmics o artístics; processar i gestionar adequadament informació abundant i complexa; resoldre problemes reals; prendre decisions; treballar en entorns col·laboratius ampliant els entorns de comunicació, per participar en comunitats d'aprenentatge formals i informals; i generar produccions responsables i creatives.

El coneixement i domini d'habilitats tecnològiques bàsiques permet incorporar amb eficiència l'ús interactiu d'aquestes eines en les pràctiques educatives i saber optimitzar-les tot adaptant-les a propòsits col·lectius i personals. Per ser competent en aquest àmbit també s'han de mobilitzar estratègies d'ús davant els canvis de programari i maquinari que van sorgint, així com fer ús habitual dels recursos tecnològics disponibles per resoldre situacions reals (d'aprenentatge, treball, oci...) de manera eficient. En especial, cal tenir en compte que els textos són no-lineals (hipertext), interactius i en format multimèdia, la qual cosa exigeix l'ús de diferents tipus de processos de comprensió i de variades estratègies per al seu ús en diferents contextos comunicatius, que la mateixa tecnologia potencia. En síntesi, el tractament de la informació i la competència digital implica anar desenvolupant metodologies de treball que afavoreixin que els nois i les noies puguin esdevenir persones autònomes, eficaces, responsables, crítiques i reflexives en la selecció, tractament i utilització de la informació i les seves fonts, en diferents suports i tecnologies. També ha de potenciar les actituds crítiques i reflexives en la valoració de la informació disponible, contrastant-la quan calgui, i respectar les normes de conducta acordades socialment per regular l'ús de la informació.

Relació amb la matèria de religió

L'aprenentatge de l'ús, sentit i maneig dels textos bíblics són una primera aproximació al sentit de l'hipertext i l'hermenèutica. L'aparell crític de la Bíblia és una mostra prematura del que posteriorment a estat el pensament basat en mapes mentals i l'hipertext, és adir, del llenguatge no-lineal.

Per altra part, el descobriment de les estructures lingüístiques del text bíblic faciliten a l'alumne una major capacitat de crítica i sentit d'autonomia personal, ja que el capaciten per enfrontar-se a un text complex i prendre'n postura.

Finalment, la matèria de religió no pot quedar relegada dels mitjans de comunicació digitals com a eina d'aprenentatge ja que, com tota altra matèria, l'assignatura de religió també disposa de suports digitals que impliquen una certa coneixença d'aquest medi per part de l'alumnat.

Relació amb els continguts d'actualitat religiosa digital

- El portal CatalunyaReligió ofereix l'accés a l'alumne a un medi informàtic on-line que relaciona la matèria amb diferents mitjans de comunicació digitals com ara el recull de premsa diari o els enllaços a diferents llocs webs d'interès.
- La familiarització de l'alumnat amb el portal esdevé una eina pedagògica de primer nivell de cara a tractar la competència digital en tota la seva complexitat. La indexació, la condensació de la informació, les enquestes, els enllaços, els blogs, la interrelació pròpia de la comunicació 2.0 i la mateixa essència el portal responen a aquesta competència.

4. Competència matemàtica

Definició

La competència matemàtica és necessària en la vida personal, escolar i social, ja que sovint cal analitzar, interpretar i valorar informacions de l'entorn i l'ús de les eines matemàtiques pot ser un instrument eficaç. Aquesta competència adquireix realitat i sentit en la mesura que els elements i raonaments matemàtics són utilitzats per enfrontar-se a situacions quotidianes, per tant, una competència que caldrà tenir en compte en totes les àrees del currículum i activitats d'aprenentatge.

La competència matemàtica implica l'habilitat per comprendre, utilitzar i relacionar els números, les seves operacions bàsiques, els símbols i les formes d'expressió i raonament matemàtic, tant per produir i interpretar distints tipus d'informació, com per ampliar el coneixement sobre aspectes quantitius i espacials de la realitat, i per entendre i resoldre problemes i situacions relacionats amb la vida quotidiana i el coneixement científic i el món laboral i social.

És a dir, la competència matemàtica implica el coneixement i maneig dels elements matemàtics bàsics (distints tipus de números, mesures, símbols, elements geomètrics, etc.) en situacions reals o simulades de la vida quotidiana; elaborar la informació a través d'eines matemàtiques (mapes, gràfics...) per poder-la interpretar; posar en pràctica processos de raonament que condueixin a la solució de problemes o a l'obtenció de la informació. Aquests processos permeten aplicar la informació a una major varietat de situacions i contextos, seguir cadenes argumentals identificant les idees fonamentals, i estimar i jutjar la lògica i validesa d'argumentacions i informacions.

Forma part de la competència matemàtica l'habilitat per analitzar, interpretar i expressar amb claredat i precisió informacions, dades i argumentacions. Suposa, també, seguir determinats processos de pensament (com la inducció i la deducció, entre altres) i aplicar alguns algorismes de càlcul o elements de la lògica, fet que condueix a identificar la validesa dels raonaments i valorar el grau de certesa associat als resultats derivats dels raonaments vàlids.

També implica una disposició favorable i de progressiva seguretat i confiança vers la informació i les situacions (problemes, incògnites, etc.) que contenen elements i suports matemàtics, així com en la seva utilització quan la situació ho aconsella, basades en el respecte i el gust per la certesa i en la recerca per mitjà del raonament.

L'assoliment d'aquesta competència s'aconsegueix en la mesura que els coneixements, les habilitats i actituds matemàtics s'apliquen de manera espontània a una àmplia varietat de situacions, provinents d'altres camps de coneixement i de la vida quotidiana, la qual cosa augmenta la possibilitat real de seguir aprenent al llarg de la vida, tant en l'àmbit escolar o acadèmic com fora d'aquest, i afavoreix la participació efectiva en la vida social.

Relació amb la matèria de religió

La competència matemàtica és tractada al llarg de la matèria de la religió en diferents aspectes integrats, bàsicament, en d'altres competències com ara la lingüística. L'estudi dels textos bíblics o de

la història de l'Església i les diferents religions afavoreix la competència matemàtica de forma concreta. L'estructura dels evangelis, el maneig dels capítols i versets bíblics, les tècniques de memorització i la situació espacial en mapes i diagrames tenen una estreta relació amb l'ús de les matemàtiques.

Per altra banda, la matèria de religió ofereix també una lectura simbòlica i expressiva del fet matemàtic que és de posterior ajuda a d'altres matèries com ara la Història de l'Art o la Filosofia. Estructures binàries (duals), terciàries (com ara la Trinitat) o septenàries (els dies de la setmana i altres estructures cícliques) formen part de la nostra cultura i de la ciència.

Relació amb els continguts d'actualitat religiosa digital

- El contingut del portal CatalunyaReligió ofereix tractar la competència matemàtica en diferents aspectes com ara la indexació temporal dels articles o el contingut d'alguns mateixos.

5. Competència d'aprendre a aprendre

Definició

Aprendre a aprendre implica disposar d'habilitats per a conduir el propi aprenentatge i, per tant, ésser capaç de continuar aprenent de manera cada vegada més eficaç i autònoma d'acord amb els propis objectius i necessitats. És la competència metodològica que, d'alguna manera, guia les accions i el desenvolupament de totes les altres competències bàsiques.

Aquesta competència té dues dimensions fonamentals. D'una banda, l'adquisició de la consciència de les pròpies capacitats (intel·lectuals, emocionals, físiques), del procés i les estratègies necessàries per a desenvolupar-les, així com del que es pot fer amb ajuda d'altres persones o recursos. D'una altra banda, disposar d'un sentiment de competència personal, que redunda en el desenvolupament de les actituds, la motivació, la confiança en un mateix i el gust d'aprendre.

Per desenvolupar aquesta competència cal ser conscient del que se sap i del que cal aprendre, de com s'aprèn, i de com es gestionen i controlen de forma eficaç els processos d'aprenentatge, optimitzant-los i orientant-los a satisfer objectius personals. També requereix conèixer les pròpies potencialitats i carències, traient profit de les primeres i tenint motivació i voluntat per superar les segones des d'una expectativa d'èxit, augmentant progressivament la seguretat per afrontar nous reptes d'aprenentatge.

Per això, comporta tenir consciència i regulació conscient d'aquelles capacitats que entren en joc en l'aprenentatge: l'atenció, la concentració, la memòria, la comprensió i l'expressió lingüística, entre d'altres. També es planteja l'ús de tècniques facilitadores d'aquest autocontrol com les bases d'orientació, els plans de treball, i obtenir-ne un rendiment màxim i personalitzat amb l'ajut de diferents estratègies i tècniques d'estudi, de treball cooperatiu i per projectes, de resolució de problemes, de planificació i organització d'activitats i temps de forma efectiva.

Implica també fomentar el pensament creatiu, la curiositat de plantejar-se preguntes, identificar i plantejar la diversitat de respostes possibles davant una mateixa situació o problema utilitzant diverses estratègies i metodologies que permetin afrontar la presa de decisions, racionalment i crítica, amb la informació disponible.

Inclou, a més, habilitats per obtenir informació -tant individualment com en col·laboració- i, molt especialment, per transformar-la en coneixement propi, relacionant i integrant la nova informació amb els coneixements previs i amb la pròpia experiència personal i sabent aplicar els nous coneixements i capacitats en situacions semblants i contextos diversos.

Aquesta competència ajuda a plantejar-se fites assolibles a curt, mitjà i llarg termini i complir-les, elevant els objectius d'aprenentatge de forma progressiva i realista. Alhora suposa el control de l'assoliment d'aquestes fites, amb la reformulació de les activitats per adequar les seves accions a les fites preteses. Fa necessària també la perseverança en l'estudi i l'aprenentatge, des de la seva valoració com un element que enriqueix la vida personal i social i que és, per tant, mereixedor de l'esforç que requereix. Comporta ser capaç d'autoavaluar-se i autoregular-se, responsabilitat i compromís personal, saber administrar l'esforç, acceptar les errades i aprendre de i amb les altres persones.

En síntesi, aprendre a aprendre implica la consciència, gestió i control de les pròpies capacitats i coneixements des d'un sentiment de competència o eficàcia personal, i inclou tant el pensament estratègic, com la capacitat de cooperar, d'autoavaluar-se, i el maneig eficient d'un conjunt de recursos i tècniques de treball intel·lectual, i tot això es desenvolupa per mitjà d'experiències d'aprenentatge conscients i gratificants, tant individuals com col·lectives.

Relació amb la matèria de religió

La matèria de Religió catòlica com a àrea de coneixement dins del procés d'ensenyament aprenentatge que es du a terme en l'educació, contribueix al desenvolupament de la competència d'aprendre a aprendre, fomentant les capacitats d'aprenentatge: atenció, memòria, experiència..., l'impuls del treball en equip, la síntesi de la informació i opinió.

L'ensenyament religiós ajuda a ser protagonistes del propi aprenentatge, com a resposta a la voluntat de Déu que l'ésser humà col·labori activament i lliure amb el seu pla. Per això, aprendre a aprendre comporta a més a més d'una proposta consensuada de sentiments, valors i actituds, un marc de referència acceptat voluntàriament segons les seves conviccions, que ha de ser gresol en la recerca de la veritat i del bé.

L'ensenyament religiós proporciona als/les alumnes el principi sobre el qual l'ésser humà s'ha de sentir orgullós i motivat com a Fill de Déu, per aprendre i continuar aprenent.

Relació amb els continguts d'actualitat religiosa digital

- El lloc web CatalunyaReligió ofereix l'aprenentatge continuat sobre el fet religiós a Catalunya a l'alumne més enllà de l'àmbit acadèmic. En l'aprenentatge i familiaritat amb el maneig del portal, l'alumne té la possibilitat d'augmentar el seu coneixement de forma autònoma, podent realitzar les seves pròpies estratègies i recerques depenent del seu interès.
- Per altra banda, la informació del portal permet al seu usuari a participar activament en la vida eclesial local i concreta, de forma que l'aprenentatge no només es realitza virtualment sinó que s'actualitza en el quotidià.
- Finalment, tractar els continguts d'una determinada manera, per exemple oferint fer un debat a l'aula, també ajuda a tractar aquesta competència perquè facilita un aprenentatge col·laboratiu.

6. Competència d'autonomia i iniciativa personal

Definició

Aquesta competència, en l'àmbit de les competències bàsiques, es refereix, d'una banda, a l'adquisició de la consciència i aplicació d'un conjunt de valors i actituds personals interrelacionades, com la responsabilitat, la perseverança, el coneixement de si mateix i l'autoestima, la creativitat, l'autocrítica, el control emocional, la capacitat d'elegir, de calcular riscos i d'afrontar els problemes, així com la capacitat de demorar la necessitat de satisfacció immediata, d'aprendre de les errades i d'assumir riscos.

De l'altra banda, remet a la capacitat d'elegir amb criteri propi, d'imaginar projectes, i de portar endavant les accions necessàries per desenvolupar les opcions i plans personals -en el marc de projectes individuals o col·lectius responsabilitzant- se, tant en l'àmbit personal, com en el social i laboral.

Suposa poder transformar les idees en accions, és a dir, proposar-se objectius i planificar i portar a terme projectes individuals o col·lectius. Requereix, per tant, poder reelaborar els plantejaments previs o elaborar noves idees, buscar solucions i portar-les a la pràctica. A més, analitzar possibilitats i limitacions, conèixer les fases de desenvolupament d'un projecte, planificar, prendre decisions, actuar, avaluar el que s'ha fet i autoavaluar-se, extreure'n conclusions i valorar les possibilitats de millora.

Exigeix, per tot això, tenir una visió estratègica dels reptes i oportunitats que ajudi a identificar i complir objectius i a mantenir la motivació per aconseguir l'èxit en les tasques escolars i els projectes personals. A més, comporta una actitud positiva cap als canvis, amb la necessària flexibilitat per adaptar-s'hi críticament i constructiva.

A més, comporta una actitud positiva cap al canvi i la innovació que pressuposa flexibilitat de plantejaments, podent comprendre aquests canvis com a oportunitats, adaptar-s'hi críticament i constructiva, afrontar els problemes i trobar solucions en cada un dels projectes vitals que s'emprenen.

En la mesura que l'autonomia i la iniciativa personal involucra sovint altres persones, aquesta competència obliga a disposar d'habilitats socials per a relacionar-se, cooperar i treballar en equip: posar-se en el lloc de l'altre, valorar les idees d'altri, dialogar i negociar, l'assertivitat per fer saber adequadament a les altres persones les pròpies decisions, i treballar de forma cooperativa i flexible.

Una altra dimensió important d'aquesta competència, molt relacionada amb aquesta vessant més social, està constituïda per aquelles habilitats i actituds relacionades amb el lideratge de projectes, que inclouen la confiança en un mateix, l'empatia, l'esperit de superació, les habilitats per al diàleg i la cooperació, l'organització de temps i tasques, la capacitat d'afirmar i defensar drets o l'assumpció de riscos.

En síntesi, l'autonomia i la iniciativa personal impliquen ser capaç d'imaginar, emprendre, desenvolupar i avaluar accions o projectes individuals o col·lectius amb creativitat, confiança, responsabilitat i sentit crític.

Relació amb la matèria de religió

Quant a l'autonomia i iniciativa personals l'ensenyament religiós catòlic impartit a l'escola, objectiu irrenunciable del qual és formar la persona des de dins, alliberar-lo de tot el que li impedeix viure lliurement com a persona, comporta la seva efectiva referència a una determinada visió de l'home i al seu sentit últim, per afirmar-lo, negar-lo o prescindir-ne. És finalitat fonamental de la tasca de l'escola que els alumnes i les alumnes descobreixin la seva identitat personal, i això serà possible amb una obertura al significat últim i global de la seva existència humana.

L'autonomia i iniciativa personals es realitzen en l'alumnat quan aquest es coneix a si mateix en el seu ser més profund, en les seves potencialitats, en la seva dignitat i en el seu sentit. L'ensenyament religiós catòlic es dirigeix a la persona concreta en les seves arrels i en la seva identitat pròpia, en les seves possibilitats humanes d'acció i de servei i es dirigeix a l'ésser humà en la seva finalitat transcendent. Tot això comporta l'oferiment de l'Evangelí de Jesucrist que presenta la humanitat nova feta d'homes i dones nous conforme al disseny de Déu.

L'ensenyament de la Religió catòlica proposa a Jesucrist com a camí que ens condueix a la veritat i a la vida, i ha de fer-se des de la convicció profunda que procedeix de l'Església que confessa, celebra i viu la fe en Jesucrist, i, en conseqüència, mitjançant la forma pròpia i més coherent de transmetre aquesta fe de l'Església: el testimoni. El testimoni d'homes i dones sants al llarg de la història constitueix un referent continu per a l'autoassimilació dels valors més genuïnament cristians. D'aquesta forma l'ensenyament religiós educa en la iniciativa personal i autònoma de l'alumnat pel bé i la veritat.

En la contribució al desenvolupament personal de l'alumnat, la religió és generadora de valors i d'integració social, ja que l'home i la dona moderns podran obtenir una nova dimensió totalment ignorada per altres teories i escoles com les que s'orienten cap al positivisme i relativisme d'una manera excloent. La religió col·labora en aquesta competència lliurant a l'alumnat aquelles virtualitats necessàries per crear les disposicions i actituds que afavoreixen la inserció social. L'autonomia de l'individu cristià ve precisament afavorida per l'obertura a una visió del món i de la realitat, que possibilita una formació integral de l'alumnat superant visions parcials i determinants de la llibertat pròpia. Així mateix, capacita l'alumnat per examinar situacions concretes de la vida i realitzar amb autonomia un judici crític i en conseqüència cristià.

Relació amb els continguts d'actualitat religiosa digital

- Tot i no tenir un caràcter apologètic, el lloc web CatalunyaReligió no es basa en uns continguts superficials sinó que sovint es basen en un caràcter testimonial, és a dir, parteixen de la comunicació profunda de la pròpia persona que, tot dient, es diu a ella mateixa. Aquest vessant testimonial reforça la competència d'autonomia personal en tant que es mostren models a l'alumne que el conviden a una vida aprofundida i arrelada en les pròpies conviccions i el fet creient.

7. Competència en el coneixement i la interacció amb el món físic

Definició

Aquesta competència mobilitza els sabers escolars que li han de permetre comprendre la societat i el món en què es desenvolupa, fa que l'alumnat superi la simple acumulació d'informacions per interpretar i apropiar-se dels coneixements sobre els fets i els processos, per predir conseqüències i dirigir reflexivament les accions per a la millora i preservació de les condicions de vida pròpia, les de les altres persones i les de la resta dels éssers vius. En definitiva, actualitza el conjunt de competències per fer un ús responsable dels recursos naturals, tenir cura del medi ambient, realitzar un consum racional i responsable i protegir la salut individual i col·lectiva com elements clau de la qualitat de vida de les persones.

Per fer-ho, cal interpretar la realitat i aplicar conceptes i principis propis dels diferents camps del saber que donin sentit als fenòmens quotidians, l'adequada percepció de l'espai físic en el qual es desenvolupen les activitats humanes i la vida en general, tant a escala global com a escala local. Finalment, també cal tenir en compte l'habilitat per a interactuar en l'entorn més proper: moure's en ell i resoldre problemes en què intervinguin els objectes i la seva posició.

El coneixement i la interacció amb el món físic és una competència interdisciplinària en tant que implica habilitats per desenvolupar-se adequadament, amb autonomia i iniciativa personal en àmbits de la vida i del coneixement molt diversos (salut, activitat productiva, consum, ciència, processos tecnològics, etc.) i per interpretar el món, la qual cosa exigeix l'aplicació dels conceptes i principis bàsics que permeten l'anàlisi dels fenòmens des dels diferents camps de saber involucrats. També duu implícit ser conscient de la influència que té la presència de les persones en l'espai, el seu assentament, les modificacions que introdueixen i els paisatges resultants, així com la importància que tots els éssers humans es beneficien del desenvolupament i que aquest procuri la conservació dels recursos i la diversitat natural, i es mantingui la solidaritat global i intergeneracional.

Aquesta competència, i partint del coneixement del cos humà, de la naturalesa i de la interacció dels homes i les dones amb ella, permet argumentar racionalment les conseqüències dels diferents modes de vida, i adoptar una disposició a una vida física i mental saludable en un entorn natural i social que també ho sigui. Així mateix, suposa considerar la doble dimensió -individual i col·lectiva- de la salut, i mostrar actituds de responsabilitat i respecte envers les altres persones i envers un mateix.

També incorpora l'aplicació d'algunes nocions, conceptes científics i tècnics, i de teories científiques bàsiques prèviament compreses, com per exemple: identificar i plantejar problemes rellevants; realitzar observacions directes i indirectes; plantejar i contrastar solucions temptatives o hipòtesis; identificar el coneixement disponible i comunicar conclusions.

Aquesta competència proporciona, a més, destreses associades a la planificació i maneig de solucions tècniques seguint criteris d'economia, eficàcia i sostenibilitat, per satisfer les necessitats de la vida quotidiana i del món laboral. Suposa així mateix demostrar esperit crític en l'observació de la realitat i en l'anàlisi dels missatges informatius i publicitaris, així com uns hàbits de consum responsable en la

vida quotidiana. Implica també la diferenciació i valoració del coneixement científic al costat d'altres formes de coneixement, i la utilització de valors i criteris ètics associats a la ciència i al desenvolupament tecnològic.

En definitiva, aquesta competència suposa el desenvolupament i aplicació del pensament científicotècnic per interpretar la informació que es rep i per predir i prendre decisions amb iniciativa i autonomia en un món en què els avenços que es van produint en els àmbits científic i tecnològic són molt ràpids i tenen una influència decisiva en la vida de les persones, la societat i el món natural. Implica també la diferenciació i valoració del coneixement científic en contrast amb d'altres formes de coneixement, i la utilització de valors i criteris ètics associats a la ciència i al desenvolupament tecnològic.

En coherència amb tot el dit en els paràgrafs anteriors, són parts d'aquesta competència bàsica l'ús responsable dels recursos naturals, la cura del medi ambient, el consum racional i responsable, i la protecció i promoció de la salut individual i col·lectiva com a elements clau de la qualitat de vida de les persones i de les societats.

Relació amb la matèria de religió

La Religió catòlica contribueix al desenvolupament de la competència en el coneixement i interacció amb el món físic a través de la Doctrina Social de l'Església, il·luminant les respostes i les solucions als problemes que sorgeixen en la interacció de l'ésser humà amb el medi físic i amb si mateix. També contribueix a la valoració ètica de l'ús de la ciència i de la tecnologia. Al seu torn recolza i dóna sentit a les habilitats i destreses relacionades amb l'ecologia que s'adquireixen des d'aquesta competència. El cristià entén la natura com a creació de Déu, i per això la valora, en té cura i la fomenta.

Totes les aportacions a les diferents competències poden ser agrupades i definides quant a l'aportació religiosa com un desenvolupament de la capacitat transcendent de la persona, és a dir la seva aportació espiritual i religiosa. Això la capacita per donar sentit a la seva vida i configuren la capacitat transcendent.

L'obertura de la raó a la recerca de la veritat en la superació de tot itinerari racional reductiu, la capacitat de deixar-nos confrontar i interpel·lar per la crida a la llibertat i a la felicitat veritables, l'obstinació en el diàleg de la fe i la raó (de la fe i la cultura), l'atenció a la capacitat innata per dinamitzar la intel·ligència i cridar la raó humana a la recerca d'"alguna cosa més", propi de la recerca originària que identifica tot ser humà, la capacitat de ser i d'estar al costat dels altres des de la fraternitat, l'amor i la misericòrdia, l'ànnsia d'infinnit i la forma plena de l'ésser en la vida eterna... són, entre d'altres, objectius i elements fonamentals en el desenvolupament de les competències abans descrites.

Relació amb els continguts d'actualitat religiosa digital

- El portal CatalunyaReligió tracta aquesta competència abastament perquè ofereix la possibilitat d'una lectura creient sobre el medi físic i social des d'una perspectiva pluriconfessional que evita el reduccionisme científic, filosòfic o racional, és a dir, està obert a la transcendència.

8 Competència social i ciutadana

Definició

Aquesta competència fa possible comprendre la realitat social en què es viu, cooperar, conviure i exercir la ciutadania democràtica en una societat plural, així com comprometre's a contribuir en la seva millora. Sí bé aquesta competència manté vincles més estrets amb les àrees de ciències socials i d'educació per a la ciutadania, mobilitza recursos d'altres àrees del currículum.

La competència social i ciutadana integra coneixements, habilitats i actituds que permeten participar, prendre decisions, triar com comportar-se en determinades situacions i responsabilitzar-se de les eleccions i decisions adoptades. Pren com a referència un model de persona que pugui ser un element actiu en la construcció d'una societat democràtica, solidària i tolerant, i compromès a contribuir en la seva millora.

Globalment suposa utilitzar el coneixement sobre l'evolució i organització de les societats i sobre els trets i valors del sistema democràtic, així com utilitzar el judici moral per a triar i prendre decisions, i exercir activament i responsablement els drets i deures de la ciutadania. Entre les habilitats que tenen relació amb aquesta competència destaquen: conèixer-se i valorarse; saber comunicar-se en distints contextos; expressar les pròpies idees i escoltar les alienes; ser capaç de posar-se en lloc d'altri; prendre decisions en els distints nivells de la vida comunitària; valorar les diferències i reconèixer la igualtat de drets entre els diferents col·lectius, en particular, entre homes i dones; practicar el diàleg i la negociació per arribar a acords com a forma de resoldre els conflictes, tant en l'àmbit individual com en el social.

La dimensió ètica de la competència social i ciutadana suposa ser conscient dels valors de l'entorn, avaluar-los i reconstruir-los afectivament i racional per crear progressivament un sistema de valors propi i comportar-se en coherència amb ells en afrontar una decisió o un conflicte. Això suposa entendre que no tota posició personal és ètica, si no està basada en el respecte a principis o valors universals com els que conté la Declaració dels Drets Humans.

La vessant social d'aquesta competència suposa utilitzar el coneixement sobre l'evolució i organització de les societats i sobre els trets i valors del sistema democràtic, així com utilitzar el judici moral per elegir i prendre decisions i exercir activament i responsable els drets i deures de la ciutadania.

Afavoreix també la comprensió de la realitat històrica i social del món, la seva evolució, els seus assoliments i problemes. La comprensió crítica de la realitat exigeix experiència, coneixements i consciència de l'existència de distintes perspectives en analitzar aquesta realitat. Comporta recórrer a l'anàlisi multicausal i sistèmic per jutjar els fets i problemes socials i històrics, i per reflexionar sobre ells de manera global i crítica, així com realitzar raonaments crítics i lògicament vàlids sobre situacions reals i dialogar per millorar col·lectivament la comprensió de la realitat.

Significa alhora entendre els trets de les societats actuals, la seva creixent pluralitat i el seu caràcter evolutiu, a més de demostrar interès i comprensió de l'aportació que les diferents cultures han fet a

l'evolució i progrés de la humanitat, i disposar d'un sentiment comú de pertinença a la societat on es viu. En definitiva, mostrar un sentiment de ciutadania global compatible amb la identitat local.

També formen part d'aquesta competència aquelles habilitats socials que permeten saber que els conflictes de valors i interessos intervenen en la convivència, resoldre'ls amb actitud constructiva i prendre decisions amb autonomia emprant, tant els coneixements sobre la societat com una escala de valors construïda per mitjà de la reflexió crítica i el diàleg en el marc dels patrons culturals bàsics de cada regió, país o comunitat.

La vessant de ciutadania d'aquesta competència implica l'exercici de la ciutadania activa i integradora que exigeix el coneixement i comprensió dels valors en què s'assenten els estats i societats democràtics, dels seus fonaments, maneres d'organització i funcionament. Permet reflexionar críticament sobre els conceptes de democràcia, llibertat, solidaritat, corresponsabilitat, participació i ciutadania, amb particular atenció als drets i deures reconeguts en les declaracions internacionals, en la Constitució espanyola i en l'Estatut d'autonomia de Catalunya, així com la seva aplicació per part de diverses institucions, i mostrar un comportament coherent amb els valors democràtics, que a la vegada comporta disposar d'habilitats com la presa de consciència dels propis pensaments, valors, sentiments i accions, i llur control i autoregulació.

L'exercici de la ciutadania implica disposar d'habilitats per participar activament i plena en la vida cívica, significa construir, acceptar i practicar normes de convivència d'acord amb els valors democràtics, exercir els drets, llibertats, responsabilitats i deures cívics, i defensar també els drets d'altri.

En síntesi, aquesta competència suposa comprendre la realitat social en què es viu, afrontar la convivència i els conflictes emprant el judici ètic basat en els valors i pràctiques democràtiques, i exercir la ciutadania, actuant amb criteri propi, contribuint a la construcció de la pau i la democràcia, i mantenint una actitud constructiva, solidària i responsable davant el compliment dels drets i obligacions cívics.

Relació amb la matèria de religió

En la competència social i cívica s'integren els elements essencials per a la humanització, elements personals, interpersonals i interculturals, i recullen totes les formes de comportament que preparen les persones per participar d'una manera eficaç i constructiva en la vida social i professional.

Des del missatge cristià, allò principal és el desenvolupament de tot el que és humà, de les seves potencialitats i capacitats que el configuren i el desborden, del purament funcional i material. Des del desenvolupament de la persona s'estableixen les bases per la cooperació i exercici de la ciutadania democràtica, la comprensió de la realitat social en la qual es viu, sent conscients dels valors del nostre entorn i col·laborant amb l'oferta de vida que ens fa Jesucrist, a construir un sistema de valors propi i a viure-hi en coherència.

En aquesta acció humanitzadora, l'ensenyament religiós catòlic exposa, fonamenta i jerarquitzava els valors i virtuts capaços d'educar la dimensió moral i social de la personalitat de l'alumnat, en ordre a fer

possible la maduració de la coresponsabilitat, l'exercici de la solidaritat, de la cooperació, de la llibertat, la justícia, la igualtat i la caritat; tot això, com a expressió coherent del coneixement de Déu, revelat en Jesucrist i, alhora, com a resposta a les grans preguntes sobre el sentit de la vida que ja en aquesta edat es formulen els alumnes.

Amb això estem apel·lant al principi bàsic, la dignitat del ser humà com a fill de Déu, oferint el fonament estable del respecte als principis i valors universals, com a resposta a una profunda crisi d'humanitat i d'ordre moral. L'alumnat necessita al seu torn raons per estimar, raons per viure i raons per esperar, basades en la vida i missatge d'amor de Jesucrist, origen i meta de la formació religiosa que l'Església ofereix en l'escola.

Es contribueix directament a la dimensió moral de la persona afavorint que els/les alumnes reconguin l'arrel de seu propi ser i els seus mateixos comportaments, construint una consciència recta que es fonamenti en els valors de l'Evangeli. Afavorint també els aprenentatges des d'un marc de referència que s'ha d'ajustar a la lliure i voluntària opció dels pares.

Això comporta millorar les relacions interpersonals basades en principis i valors que emanen de la persona de Crist i ajuda en conseqüència a afrontar les situacions de conflicte mitjançant el diàleg, el perdó i la misericòrdia, valors genuïnament cristians. En el més profund de l'ésser cristià sorgeix el gran valor de la fraternitat universal. D'aquí que les mínimes exigències ètiques de convivència, participació, coneixement de la diversitat i de les situacions de discriminació i injustícia, estiguin fonamentades i siguin conseqüències de la fe cristiana. Els valors del respecte, cooperació, caritat, justícia, no violència, compromís i participació tenen el seu fonament i referències cristianes en la filiació per l'amor de Déu, l'amor, la fraternitat, la justícia, la misericòrdia, el perdó, la donació d'un mateix, el lliurament total a favor dels pobres. En conseqüència, des de l'ensenyament religiós es proposa una reflexió i una anàlisi crítica dels valors democràtics i de la ciutadania descobrint que la seva arrel són els principis fonamentals de l'Evangeli i de la Doctrina Social de l'Església.

Relació amb els continguts d'actualitat religiosa digital

- L'humanisme cristià és la perspectiva filosòfica pròpia del portal i, en aquest sentit, la competència social i ciutadana li és propera i inherent.
- Els continguts del portal no parteixen d'una evasió de caire espiritualista, sinó que presenten el fet religiós dins del seu medi i amb una preocupació i cura per presentar-lo com una proposta ferma, coherent i útil de cara a la societat.
- Per altra banda, la Doctrina Social de l'Església també està present transversalment en bona part dels continguts del portal, ja sigui en els articles informatius o d'opinió que compte, entre d'altres, en especialistes en el camp de la moral i l'economia com ara el blog de Cristianisme i Justícia, Justícia i Pau o professors d'ESADE.

Estudi i relació entre els continguts de la religió a l'ESO i els continguts del portal CatalunyaReligió.

En aquest apartat es presenta el currículum de religió catòlica en relació amb els continguts del portal CatalunyaReligió.

Objectius (LOE Currículum de religió catòlica de l'ESO. Catalunya 2007)

En finalitzar l'Educació Secundària Obligatòria es pretén que l'alumne/a sigui capaç de:

1. Conèixer i interpretar els diferents elements que conformen el fenomen religiós en la seva estructura i la seva expressió històrica, com a base de comprensió de les diferents religions.
2. Raonar les respostes que les grans religions donen a les preguntes de l'ésser humà sobre la concepció de l'home i el seu últim destí.
3. Conèixer la Bíblia, en el seu origen, estructura, finalitat i interpretació pertinent en relació amb la història i experiència religiosa d'Israel, i com a expressió de la revelació de Déu Pare als homes.
4. Conèixer els continguts del cristianisme que fonamenten la concepció de l'ésser humà creat per Déu i destinat a ser fill seu.
5. Identificar Jesucrist com a Fill de Déu, Salvador encarnat entre els homes, mitjançant el coneixement i l'anàlisi del seu missatge, la seva vida i la seva presència per l'Esperit Sant.
6. Analitzar i valorar el sentit i finalitat de l'Església al servei de la humanització i la salvació que Crist ofereix a l'ésser humà, i descobrir la seva aportació als processos més importants de la història.
7. Conèixer i valorar la resposta dels creients al missatge i esdeveniment cristià, que es realitza en l'Església.
8. Comprendre i distingir l'acció salvadora de Crist, i el caràcter de celebració de cada un dels sacraments.
9. Descobrir els fonaments racionals i revelats que justifiquen l'ensenyament moral de l'Església catòlica, i orienten la relació de l'home amb Déu, amb si mateix, amb els altres i amb el món.
10. Analitzar les exigències i compromisos dels cristians en la seva relació amb Déu, amb si mateix i amb els altres, relacionant-los amb altres opcions presents en la societat i en les grans religions.
11. Reconèixer i valorar les fites més importants de la fe cristiana en la història de l'Església, en les grans obres de cultura i en les seves festes, considerant també les aportacions d'altres religions.

12. Analitzar els principis que fonamenten la fe cristiana en la vida eterna, valorant críticament la proposta de les grans religions.

Primer curs de l'ESO

Continguts	CatalunyaReligió (clicar els enllaços. Etiqueta + data de publicació de l'article)
1. El ser humà primitiu davant el medi, la mort i el més enllà. El sentit dels cultes funeraris i els ritus de sacrificis.	Etiqueta: 1ESO1 Exemples: 1ESO1/040511 , 1ESO1/210411
2. Els relats mítics sobre l'home i Déu en les religions ja desaparegudes: Mesopotàmia, Egipte, Grècia i Roma.	Etiqueta: 1ESO2 Exemples: 1ESO2/190510 , 1ESO2/260411
3. La multiplicitat de déus en l'Hinduisme. El seu sentit sagrat de la vida i la presència de Déu .	Etiqueta: 1ESO3 Exemples: 1ESO3/010211 , 1ESO3/270810
4. Déu Pare creador, misericordiós i provident. Concepció cristiana de la vida. Ordenació de l'activitat humana vers el bé de la creació.	Etiqueta: 1ESO4 Exemples: 1ESO4/131210 , 1ESO4/110711
5. El ser humà creat per Déu. Unitat cos i esperit. L'home i la dona fills de Déu.	Etiqueta: 1ESO5 Exemples: 1ESO5/101110 , 1ESO5/180810
6. L'home trenca amb Déu pel pecat. La seva rectificació i perfeccionament en Crist. El dolor i la mort.	Etiqueta: 1ESO6 Exemples: 1ESO6/050310 , 1ESO6/230611
7. Déu es revela en Jesucrist. La salvació i la redempció de Jesucrist. La resurrecció i la vida eterna.	Etiqueta: 1ESO7 Exemples: 1ESO7/040611 , 1ESO7/300310
8. Sentit i significat d'alguns noms de Crist al Nou Testament: Fill de Déu, Messies, Senyor.	Etiqueta: 1ESO8 Exemples: 1ESO8/200711 ,
9. Regne de Déu i Església. Significat, realització i transcendència.	Etiqueta: 1ESO9 Exemples: 1ESO9/250611 , 1ESO9/270710
10. Les Benaurances, anunci joiós de Déu i del seu Regne. Seguiment i identificació amb Jesucrist.	Etiqueta: 1ESO10 Exemples: 1ESO10/090511 , 1ESO10/290111

11. La vida com a projecte personal. La dignitat de la persona. La persona humana principal preocupació de l'Església. La moral de l'amor.	Etiqueta: 1ESO11 Exemples: 1ESO11/231110 , 1ESO11/230611
12. Sentit i finalitat bàsica de la sexualitat. Valor integrador de la sexualitat com a do de Déu. Respecte i valoració d'ambdós sexes.	Etiqueta: 1ESO12 Exemples: 1ESO12/110311 , 1ESO12/070611
13. El sagrament del Matrimoni i la seva moral. Responsabilitat educativa de la família. El divorci i la seva problemàtica.	Etiqueta: 1ESO13 Exemples: 1ESO13/080711 , 1ESO13/020611
14. La moralitat dels actes en el Cristianisme, i la seva relació amb la proposta moral del Budisme (sentit de la felicitat) i de l'Islam (valor moral de les obres).	Etiqueta: 1ESO14 Exemples: 1ESO14/190711 , 1ESO14/060111
15. La Mare de Déu, model del creient.	Etiqueta: 1ESO15 Exemples: 1ESO15/100910 , 1ESO15/260310

Taula 1. Relació de continguts a primer de l'eso

Críteris d'avaluació

1. Assenyalar els elements de les religions primitives que tinguin alguna relació amb la cultura religiosa actual.
2. Establir distincions entre els relats mítics de l'antiguitat i la Revelació de Déu en el Cristianisme.
3. Formular la concepció de la persona en el cristianisme, i les seves conseqüències en la fonamentació dels seus drets i deures.
4. Explicar l'origen i sentit del món i de la vida, com a fruit del disseny amorós, misericordiós i provident de Déu Pare.
5. Saber relacionar Jesucrist amb les expectatives de l'Antic Testament.
6. Saber raonar el sentit de la salvació del pecat i de la mort que Jesucrist atorga al creient.
7. Reconèixer el missatge del Regne i les benaurances com a projecte de vida del cristià que s'identifica amb Jesucrist, i saber aplicar a l'Església les paràboles del Regne.
8. Raonar els principis i valors que fonamenten la moral cristiana, aplicant-los especialment a la problemàtica actual sobre la vida.

9. Saber donar raons del valor de la sexualitat com a do de Déu i col·laboració amb Ell en la creació, i saber aplicar els fonaments de la moral cristiana a la vida sexual.
10. Deducir del sacrament del Matrimoni els valors del lliurament total, el compromís, la fidelitat i el sentit de la procreació.
11. Comparar el sentit de la felicitat, els mitjans per assolir-la i la proposta moral en el Budisme, el Cristianisme i l'Islam.

Segon curs de l'ESO

Continguts	CatalunyaReligió (clicar els enllaços. Etiqueta + data de publicació de l'article)
1. El fenomen religiós i el seu llenguatge. La recerca de Déu i la seva expressió religiosa, històrica, cultural i social.	Etiqueta: 2ESO1 Exemples: 2ESO1/270311 , 2ESO1/300611
2. L'experiència religiosa com a realitat antropològica. El sentit de la transcendència. Les grans preguntes de l'home on s'arrela el fet religiós.	Etiqueta: 2ESO2 Exemples: 2ESO2/090711 , 2ESO2/031110
3. La plenitud de l'experiència religiosa: l'encontre de l'home amb Déu. El cristianisme i la revelació de Déu en els esdeveniments i paraules testimoniats a la Sagrada Escripura.	Etiqueta: 2ESO3 Exemples: 2ESO3/191110 , 2ESO3/261110
4. El mal i el pecat. La ruptura de l'home amb Déu. El valor de les mediacions.	Etiqueta: 2ESO4 Exemples: 2ESO4/210511 , 2ESO4/060611
5. Jesucrist, Déu i home vertader, Mitjancer nostre.	Etiqueta: 2ESO5 Exemples: 2ESO4/250411
6. Jesucrist revela a l'home el seu origen, la seva condició i el seu destí com a fill de Déu.	Etiqueta: 2ESO6 Exemples: 2ESO6/030610 ,
7. La confessió de fe en l'Encarnació, Mort i Resurrecció de Jesús en les primeres comunitats cristianes. La presència de Maria en el Misteri de Crist.	Etiqueta: 2ESO7 Exemples: 2ESO7/080411 , 2ESO7/160610
8. La presència viva de Déu en l'Església, sacrament universal de salvació. L'Església continua l'obra de Jesucrist, animada per l'Esperit Sant.	Etiqueta: 2ESO8 Exemples: 2ESO8/060211 , 2ESO8/130711
9. La fe i el seguiment. La santedat com a meta de tot cristià.	Etiqueta: 2ESO9 Exemples: 2ESO9/060611 , 2ESO09/310511
10. Manifestacions de la gràcia de Déu: origen, finalitat i sentit dels sacraments del Baptisme, la	Etiqueta: 2ESO10

Reconciliació, l'Eucaristia i la Unció dels malalts. Relacions entre aquests sagraments i la vida humana.	Exemples: 2ESO10/041210 , 2ESO10/040411 , 2ESO10/150711
11. La litúrgia com a expressió de la relació de Déu amb els homes i dels homes amb Ell. Origen i actualitat. El valor de l'oració.	Etiqueta: 2ESO11 Exemples: 2ESO11/250311 , 2ESO11/230711 , 2ESO11/170211
12. Moral de les relacions de l'home i la dona amb Déu: 1r, 2n i 3r manaments.	Etiqueta: 2ESO12 Exemples: 2ESO12/130611 , 2ESO12/250411
13. Moral en relació amb la veritat i l'autenticitat personal. La seva presència en els mitjans de comunicació.	Etiqueta: 2ESO13 Exemples: 2ESO13/281009 , 2ESO13/240111
14. Compromís dels cristians en la construcció de la ciutat terrenal i valoració de les aportacions d'altres religions.	Etiqueta: 2ESO14 Exemples: 2ESO14/130111 , 2ESO14/020111
15. La civilització de l'amor: Déu promet un cel nou i una terra nova.	Etiqueta: 2ESO15 Exemples: 2ESO15/071209 , 2ESO15/250611

Taula 2. relació de continguts a segon de l'eso

Criteris d'avaluació

1. Detectar els principals elements que constitueixen el fenomen religiós i la seva expressió concreta en el Cristianisme.
2. Descriure el sentit de la vida que ofereix l'experiència religiosa en les grans religions.
3. Raonar la responsabilitat personal que comporta el pecat com a mal contra un mateix, contra el proïsme i com a separació de Déu.
4. Explicar el sentit de la fe cristiana com a identificació amb Jesucrist i la seva realització plena en la vida eterna.
5. Saber utilitzar el missatge d'alguns textos i esdeveniments bíblics per comprovar les manifestacions de Déu, i raonar que Jesucrist és Déu i home vertader.

6. Saber interpretar la mort i resurrecció de Jesucrist com a font d'amor, perdó, esperança i nou naixement per als fills de Déu.
7. Especificar signes concrets de la presència i acció de Déu en la vida de l'Església.
8. Explicar les raons per les quals el cristià estima i celebra l'amor de Déu com a arrel de la seva filiació.
9. Saber establir relacions entre la vida humana i els sagraments del Baptisme, la Reconciliació, l'Eucaristia i la Unció dels malalts.
10. Assenyalar en la litúrgia la relació de Déu amb els seus fills i la seva resposta.
11. Saber identificar en algunes actituds i situacions concretes els fets que van contra la veritat.
12. Il·lustrar amb exemples les accions socials que l'Església realitza mitjançant les seves institucions.
13. Explicar per què, segons la fe cristiana, el Regne de Déu assolirà la seva plenitud en un món nou, recreat per Déu.

Tercer curs de l'ESO

Continguts	CatalunyaReligió (clicar els enllaços. Etiqueta + data de publicació de l'article)
1. El projecte de Déu sobre l'ésser humà segons el Judaisme, el Cristianisme i l'Islam.	Etiqueta: 3ESO1 Exemples: 3ESO1/110111 , 3ESO1/181209
2. La revelació progressiva de Déu al poble d'Israel. El Judaisme.	Etiqueta: 3ESO2 Exemples: 3ESO2/060910 , 3ESO2/180311
3. Fonts de la revelació de Déu: Escriptura, Tradició i Magisteri.	Etiqueta: 3ESO3 Exemples: 3ESO3/150111 , 3ESO3/010411
4. Elements bàsics d'interpretació de la Bíblia. Gèneres literaris. Els llibres de l'Antic Testament i del Nou Testament: divisió, descripció i autors.	Etiqueta: 3ESO4 Exemples: 3ESO4/261110 , 3ESO4/110411
5. Déu, misteri de comunió: la Trinitat. Fonamentació bíblica i formació de la doctrina trinitària.	Etiqueta: 3ESO5 Exemples: 3ESO5/010810 , 3ESO5/170611
6. Anàlisi de les fonts (jueves, romanes i cristianes) sobre la vida de Jesús i el seu temps. La historicitat dels Evangelis. Jesucrist Déu i home vertader.	Etiqueta: 3ESO6 Exemples: 3ESO6/120510 , 3ESO6/220511
7. Jesucrist convoca i congrega la comunitat dels seus deixebles. L'Església, Misteri de comunió. L'Esperit Sant força i vida dels creients.	Etiqueta: 3ESO7 Exemples: 3ESO7/210810 , 3ESO7/180711
8. L'Església, Poble de Déu. La missió de l'Església: catolicitat i caràcter missioner. Els sagraments de la Confirmació i l'Ordre sacerdotal.	Etiqueta: 3ESO8 Exemples: 3ESO8/270910 , 3ESO8/180311
9. La fe, resposta dels cristians a la persona de Jesucrist. Raons per creure i actituds dels creients. Les benaurances.	Etiqueta: 3ESO9 Exemples: 3ESO9/300611 , 3ESO9/090511
10. Fonaments de la dimensió moral de la persona. La consciència moral. La relació amb	Etiqueta: 3ESO10

Déu i amb els germans. Llibertat i recerca voluntària del bé.	Exemples: 3ESO10/070411 , 3ESO10/220611
11. Moral de la vida humana i problemàtica actual: manipulació genètica, avortament, eutanàsia, legítima defensa, pena de mort, drogues i alcoholisme.	Etiqueta: 3ESO11 Exemples: 3ESO11/261110 , 3ESO11/301010
12. L'Església primitiva en els Fets dels Apòstols. La seva implantació en els segles II i III. L'Església domèstica. Primeres persecucions. Ministeris en les primeres comunitats.	Etiqueta: 3ESO12 Exemples: 3ESO12/140111 , 3ESO12/261210 , 3ESO12/031211 ,
13. Primer art cristià: el Bon Pastor, les catacumbes, símbols cristians de les comunitats apostòliques.	Etiqueta: 3ESO13 Exemples: 3ESO13/200110 , 3ESO13/051211
14. La influència de les religions monoteistes en la configuració de la història i cultura espanyola. Presència d'alguns elements artístics.	Etiqueta: 3ESO14 Exemples: 3ESO14/170811 , 3ESO14/220811 , 3ESO14/271011
15. Maria, realització de l'esperança.	Etiqueta: 3ESO15 Exemples: 3ESO15/260411 , 3ESO15/090910
16. La vinguda del Senyor, el judici i la vida eterna.	Etiqueta: 3ESO16 Exemples: 3ESO16/061011 , 3ESO16/240211 ,

Taula 3. relació de continguts a tercer de l'eso

Críteris d'avaluació

1. Diferenciar els elements bàsics del projecte de Déu sobre l'home i la dona en les religions monoteistes.
2. Identificar el gènere literari i l'autor d'alguns textos de la Bíblia.
3. Establir relacions entre textos de la Bíblia, de la Tradició i el Magisteri sobre la revelació de Déu.
4. Saber relacionar l'experiència d'alliberament d'Israel amb la presència de Déu com a Pare amorós enmig del seu poble.

5. Situar cronològicament les fites més importants de la revelació de Déu que van preparant l'encarnació del Fill, i assenyalar les fonts històriques sobre la vida i obra de Jesucrist.
6. Raonar el fonament de l'Església comunitat, els seus signes i les conseqüències en la vida del creient per l'acció de l'Esperit.
7. Raonar com els carismes i ministeris desenvolupen la missió de l'Església.
8. Distingir la fe com a do de Déu i com a resposta raonable de la persona.
9. Descriure els trets essencials de la fe de les comunitats cristianes en els tres primers segles, i la seva expressió en l'art.
10. Raonar el valor de la llibertat com a elecció de la veritat i del bé, i base de la responsabilitat dels propis actes.
11. Saber sintetitzar, des de les benaurances, un codi de conducta del cristià.
12. Aplicar els principis morals del cristianisme als problemes punyents sobre la vida.
13. Mostrar algunes aportacions de les religions monoteistes a la cultura espanyola.
14. Localitzar alguns textos bíblics sobre el judici i destí final, i saber relacionar la festa de l'Assumpció de la Mare de Déu amb l'esperança de vida eterna.

Quart curs de l'ESO

Continguts	CatalunyaReligió (clicar els enllaços. Etiqueta + data de publicació de l'article)
1. El misteri de l'Església. Realitat visible i espiritual. Misteri de la unió dels homes i les dones amb Déu.	Etiqueta: 4ESO1 Exemples: 4ESO1/210510 ,
2. La presència i realització de les notes de l'Església al llarg de la història.	Etiqueta: 4ESO2 Exemples: 4ESO2/010711 , 4ESO2/091111
3. L'Església, unitat dels cristians en un sol Cos, la vida del qual és Crist.	Etiqueta: 4ESO3 Exemples: 4ESO3/180111 , 4ESO3/090311
4. Final de la vigència del paganisme i extensió del cristianisme en l'Imperi Romà. Constantí i l'Edicte de Milà. Sant Jeroni i Sant Agustí. Concilis d'Efes i Calcedònia. Algunes desviacions doctrinals. Diàleg fe-cultura en els primers segles.	Etiqueta: 4ESO4 Exemples: 4ESO4/071011 ,
5. La cultura cristiana antiga. La basílica paleocristiana. « <i>Les Confessions</i> » de sant Agustí.	Etiqueta: 4ESO5 Exemples: 4ESO5/031210 ,
6. L'evangelització d'Europa. El monacat: la regla benedictina. Mahoma: el messianisme islàmic i la disputa iconoclasta. III Concili de Toledo. Sant Isidor. Carlemany i l'Europa cristiana. Fundació dels Estats Pontificis. La religió cristiana a l'Al-Andalus. El ritu mossàrab.	Etiqueta: 4ESO6 Exemples: 4ESO6/130611 , 4ESO6/150811 , 4ESO6/270911 , 4ESO6/010811 ,
7. Les basíliques visigòtiques i romàniques: arquitectura, escultura i pintura.	Etiqueta: 4ESO7 Exemples: 4ESO7/231210 , 4ESO7/110810
8. El primer canvi de mil·lenni. Cisma d'Orient. Les peregrinacions: el camí de Santiago, vertebrador d'Europa. Preservació dels Llocs Sants: les Croades. Els ordes militars. La reforma del monacat: Cluny i sant Bernat. El moviment a favor de la pobresa i els ordes	Etiqueta: 4ESO8 Exemples: 4ESO8/051110 , 4ESO8/041011 , 4ESO8/281011 , 4ESO8/311011 , 4ESO8/250111 , 4ESO8/140910

mendicants: Sant Francesc d'Assís i Sant Domènec de Guzmán. Avinyó i el Cisma d'Occident.	
9. La catedral gòtica: arquitectura, escultura i vitralls. El cant gregorià.	Etiqueta: 4ESO9 Exemples: 4ESO9/140511 , 4ESO9/131110
10. El Cristianisme durant el Renaixement i el Barroc. La importància de la Universitat: Duns Scoto, sant Anselm, sant Tomàs. La reforma protestant. Trento i la reforma catòlica. Nous ordes religiosos. Grans sants i místics espanyols: santa Teresa de Jesús, sant Joan de la Creu i sant Ignasi de Loiola. La Inquisició. L'evangelització del Nou Món: la defensa dels indis i les reduccions del Paraguai.	Etiqueta: 4ESO10 Exemples: 4ESO10/160110 , 4ESO10/180911 , 4ESO10/160310 , 4ESO10/110410 , 4ESO10/230711 , 4ESO10/15101 , 4ESO10/281210 , 4ESO10/030311 , 4ESO10/311010
11. L'art cristià en el Renaixement i el Barroc. La literatura mística. La música com a expressió de l'experiència religiosa.	Etiqueta: 4ESO11 Exemples: 4ESO11/011211 , 4ESO11/231111
12. L'Església en el món contemporani. El conflicte fe-raó. La preocupació per la qüestió social. Els nous ordes religiosos, pioners en l'educació, la sanitat i l'assistència. Grans educadors cristians. L'expansió missionera i la presència de l'Església al "quart món". Ciència i religió.	Etiqueta: 4ESO12 Exemples: 4ESO12/120210 , 4ESO12/151111 , 4ESO12/050311 , 4ESO12/181010
13. L'expressió contemporània de l'art cristià. El ressorgiment de la pintura mística i ecumènica. La concepció religiosa moderna en arquitectura. La música religiosa actual. La poesia mística avui.	Etiqueta: 4ESO13 Exemples: 4ESO13/030711 , 4ESO13/070811 , 4ESO13/141011 , 4ESO13/190811
14. L'encontre amb la modernitat i la renovació interior de l'Església contemporània: el Concili Vaticà II. Línies mestres de les Constitucions. Totalitarismes d'Estat i el seu desastre moral. L'Holocaust. Judaisme i Islam contemporanis: tradició i modernitat.	Etiqueta: 4ESO14 Exemples: 4ESO14/271011 , 4ESO14/211111 , 4ESO14/120111 , 4ESO14/131011

15. El segon canvi de mil·lenni. La presència del fet religiós en els mitjans de comunicació i la creació virtual d'opinió.

Etiqueta: **4ESO15**

Exemples: [4ESO15/090611](#), [4ESO15/060711](#)

Criteris d'avaluació

1. Argumentar sobre el servei que l'Església ha donat al llarg dels segles en transmetre íntegres el missatge i la vida de Jesús.
2. Apreciar que la santedat de l'Església és eficaç, malgrat el pecat dels seus fills.
3. Situar en el seu context històric alguns fets de l'Església com a servei a la fe.
4. Descriure el servei que els models de vida cristians han aportat a la cultura de cada època.
5. Raonar el servei dels Concilis en la transmissió de la fe.
6. Explicar el sentit religiós de les peregrinacions.
7. Raonar el sentit de les reformes de l'Església com a renovació de les seves arrels evangèliques.
8. Localitzar les aportacions dels grans sants i doctors de l'Església en la construcció d'Europa i la seva evangelització.
9. Situar el servei que l'Església realitzà en la cultura des de les seves institucions i persones rellevants en el renaixement i barroc.
10. Descriure l'acció educativa i social de l'Església en el món contemporani.
11. Identificar les grans fites de l'art cristià com a expressió de la fe del poble i manifestació de l'acció de Déu al món.
12. Assenyalar, en alguns textos del Concili Vaticà II, les aportacions de l'Església sobre el diàleg amb el món.

Batxillerat

Continguts	CatalunyaReligió (clicar els enllaços. Etiqueta + data de publicació de l'article)
1. Dimensió religiosa del ser humà i les seves distintes expressions. Les religions en la Constitució espanyola.	Etiqueta: BTX1 Exemples: BTX1/120312 , BTX1/250811
2. L'expressió de l'experiència de Déu en els diversos llenguatges d'avui. Sentit de la transcendència.	Etiqueta: BTX2 Exemples: BTX2/210512 , BTX2/080411 , BTX2/051009
3. Les grans religions monoteistes i el cristianisme en l'actualitat.	Etiqueta: BTX3 Exemples: BTX3/110210 , BTX3/130512
4. Humanismes actuals d'inspiració no cristiana. Laïcisme i "religió civil". Noves formes de religiositat avui.	Etiqueta: BTX4 Exemples: BTX4/271111 , BTX4/131109
5. Estudi comparat de les diverses actituds davant Déu. La descreença i les seves formes. La fe enfront l'ateisme, l'agnosticisme i la indiferència.	Etiqueta: BTX5 Exemples: BTX5/070311 , BTX5/140211
6. L'humanisme cristià com a resposta al sentit de la vida: grans pensadors cristians.	Etiqueta: BTX6 Exemples: BTX6/140511 , BTX6/100211 ,
7. L'aportació de la fe als plantejaments que, en el món actual, fan la ciència i la tècnica sobre la persona humana. La llibertat i la responsabilitat.	Etiqueta: BTX7 Exemples: BTX7/230512 , BTX7/191010
8. El sentit transcendent i el sentit cristià en les arts plàstiques. L'art com a pedagogia de la fe.	Etiqueta: BTX8 Exemples: BTX8/180612 , BTX8/070811 , BTX8/240712
9. El fenomen religiós i la seva presència en els mitjans de comunicació social. La tolerància, la llibertat i la pluralitat religiosa.	Etiqueta: BTX9 Exemples: BTX9/200612 , BTX9/210512 , BTX9/060711

<p>10. Jesucrist, Déu i home, pel seu misteri pasqual realitza el projecte diví de salvació. L'home nou, que neix de l'amor de Déu, coopera i s'integra al Regne de Déu.</p>	<p>Etiqueta: BTX10 Exemples: BTX10/040610, BTX10/300310</p>
<p>11. La plenitud de la Salvació realitzada i oferta per Jesucrist, i la vida eterna. Posicions actuals sobre el més enllà.</p>	<p>Etiqueta: BTX11 Exemples: BTX11/081210, BTX11/140911</p>
<p>12. La resposta de l'home i la dona a l'oferta salvadora de Déu. El seguiment de Jesucrist. La fe i l'amor.</p>	<p>Etiqueta: BTX12 Exemples: BTX12/200412, BTX12/030512</p>
<p>13. El compromís en la vida cristiana. El voluntariat en l'Església i en altres institucions.</p>	<p>Etiqueta: BTX13 Exemples: BTX13/090110, BTX13/110711</p>
<p>14. L'Església i la societat: els catòlics en la vida pública. Política i religió. Llibertat religiosa. Tolerància i pluralisme. Les relacions Església-Estat.</p>	<p>Etiqueta: BTX14 Exemples: BTX14/200612, BTX14/240412,</p>
<p>15. Principis i fonaments de la Doctrina Social de l'Església. Encíclics socials. Aplicacions al món del treball. Drets i deures.</p>	<p>Etiqueta: BTX15 Exemples: BTX15/280312, BTX15/151111</p>
<p>16. La fe cristiana i l'ètica. La connexió entre ètica pública i ètica privada. Qüestions morals d'actualitat i resposta cristiana.</p>	<p>Etiqueta: BTX16 Exemples: BTX15/200612, BTX15/110412, BTX16/160612</p>
<p>17. El Regne de Déu, present ja, arribarà a la seva plenitud. Fonamentació humana i evangèlica de la construcció de la pau, i de la civilització de l'amor.</p>	<p>Etiqueta: BTX17 Exemples: BTX17/200612, BTX17/130111</p>

Críteris d'avaluació.

1. Elaborar una síntesi actualitzada dels continguts essencials de la fe cristiana.
2. Raonar la resposta que les religions i humanismes han donat a la qüestió sobre l'ésser humà i el sentit de la seva vida, i la resposta que dona la fe catòlica.

3. Detectar els valors i contravalors presents en la societat actual, descriure les fonts fonamentals de la moral cristiana i analitzar les dificultats que planteja actualment l'obrar segons l'Evangeli.
4. Descriure un esdeveniment i/o un problema social rellevant, obtenint-ne informació a partir dels mitjans de comunicació social, i valorar-lo a la llum dels criteris morals cristians.
5. Explicar el sentit religiós d'algunes manifestacions artístiques i culturals.
6. Mostrar la presència del Credo de l'Església en algunes manifestacions artístiques i culturals.
7. Relacionar la situació de l'home i la dona actual i la seva cultura amb una visió cristiana del món.
8. Aplicar a les relacions laborals els principis cristians que fonamenten la dignitat, la llibertat i els drets-deures en el món del treball.

Redactor de la proposta

Eloi Aran (eloi.aransala@gmail.com)

- Arquitecte per l'ETSAB-UPC (Col·legiat núm. 55480-4) i Llicenciat en Ciències Eclesiàstiques per la Facultat de Teologia de Catalunya . Cursant llicenciatura en teologia fonamental al Institut de Teologia Fonamental al Centre Borja (Companyia de Jesús), Sant Cugat del Vallès.
- Màster Universitari en Formació de Professorat de Secundària, especialitat en tecnologia, a la Universitat Ramon Llull (Blanquerna – La Salle). Treball final de màster: webquest "Can Deulofeu".
- Col·laborador de la FECC (Fundació Escola Cristiana de Catalunya) com a coordinador de l'Estudi d'Identitat Evangelitzadora i conferenciant en les 6es Jornades de Pastoral Educativa amb la ponència "Pastoral en l'Era Digital".
- Professor de religió, amb la titulació corresponent per l'ISCREB, a quart d'ESO i primer de batxillerat al Col·legi Lestonnac de Barcelona.
- Professor a l'Institut Superior de Ciències Religioses (ISCREB) de la matèria "Recursos per a l'animació bíblica". (2011-2012) i a l'Institut Superior de Ciències Religioses de Lleida (IREL) de la matèria "Mitjans de Comunicació Social i Església" (2011-2012).
- Director en activitats de lleure amb joves i adolescents (núm. 10228/1). Autor del llibre "Amor al vent. Motxilla d'un educador en el lleure" (Claret 2007) i professor del Departament de Pedagogia de la Fe de l'Institut de Formació de la Fundació Pere Tarrés (2009-2010).
- Autor del blog "Amidaments estimatius" i participant escollit en la primera trobada de Bloggers Catòlics a la Ciutat del Vaticà (Maig 2011).
- Redactor del portal www.catalunyareligio.cat, on és el responsable de la secció de recursos.